

ผลงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ด้านการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์

โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C

ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด
รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปีการศึกษา 2566

นางรัตติยา ธีระพำพันธ์

ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนวัดท่าไทร(ตึลถาบูรณะ)

ผลงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์
โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด
รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นางรัตติยา ธีระเผ่าพันธ์

ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การจัดทำรายงานนำเสนอผลงานวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ด้านการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยได้นำเสนอความเป็นมาของ Best Practices จุดประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรม กระบวนการจัดการเรียนรู้ 1S2C อันประกอบด้วย S การรวบรวมข้อมูลหลักฐาน, C การประเมินค่าเนื้อหาและข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐาน และ C การเปรียบเทียบเนื้อหาและข้อมูลที่ได้จากหลักฐาน รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์ ประโยชน์ที่ได้รับ ปัจจัยความสำเร็จ ข้อเสนอแนะ การเผยแพร่ผลงาน การได้รับการยอมรับและภาพกิจกรรม เพื่อเป็นเอกสารประกอบกิจกรรมคัดเลือกผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ

ผู้นำเสนอหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้คงจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคณะกรรมการประเมินผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practices) และจะเป็นประโยชน์สำหรับโรงเรียนหรือผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ไม่มากนัก

นางรัตติยา ธีระเผ่าพันธ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ความสำคัญของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	1
จุดประสงค์และเป้าหมายของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	3
กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน	3
ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่ได้รับ	8
ปัจจัยความสำเร็จ	9
บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)	10
การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ	10
การขยายผลต่อยอดสู่ความยั่งยืน	10
ข้อเสนอแนะในการนำผลงาน/นวัตกรรมไปใช้	10
ภาคผนวก	
1. เอกสารประกอบการพิจารณาประเด็นที่ 3	12
2. เอกสารประกอบการพิจารณาประเด็นที่ 5	20
3. เอกสารประกอบการพิจารณาประเด็นที่ 7	21

ผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์

ชื่อผลงาน วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อเจ้าของผลงาน นางรัตติยา ธีระเผ่าพันธ์

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

โทรศัพท์ 077-227082

โทรสาร 077-227081

โทรศัพท์มือถือ 063-0820759

e-mail dmc.tr04@gmail.com

ประเภทผลงาน ด้านการบริหาร

ด้านการจัดการเรียนการสอน

1. ความสำคัญของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารไร้พรมแดน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา ผลกระทบจากยุคโลกาภิวัตน์นี้ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นมากมายทุกวินาทีทำให้ เนื้อหาวิชามีมากเกินกว่าที่จะเรียนรู้จากในห้องเรียนได้หมด ซึ่งการสอนแบบเดิมด้วยการ “พูด บอก เล่า” ไม่สามารถจะพัฒนาให้ผู้เรียนให้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนในชั้นเรียนไปปฏิบัติได้ดี ดังนั้น ครูจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และการเรียนรู้ของนักศึกษา จากผู้สอนคือผู้ถ่ายทอดปรับเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ชี้แนะวิธีการค้นคว้าหา ความรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้และประยุกต์ใช้ทักษะต่างๆ สร้างความเข้าใจด้วย ตนเอง จนเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย

Active Learning เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือ การลงมือทำซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ กระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องได้มีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้การเรียนรู้โดยการอ่าน, การเขียน, การโต้ตอบ, และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์, การสังเคราะห์, และการประเมินค่า ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการนำมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

การจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ในปัจจุบันได้มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ได้แก่

Sourcing หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลหลักฐานจากแหล่งต่างๆ

Corroboration หมายถึง กระบวนการประเมินค่าเนื้อหาและข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐาน

Contextualizing หมายถึง กระบวนการเปรียบเทียบเนื้อหาและข้อมูลที่ได้จากหลักฐานนั้นๆ

กับหลักฐาน เอกสาร ข้อมูลแวดล้อมอื่นๆ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงหรือความจริงทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของเหตุการณ์ สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ ความเป็นไปของเหตุการณ์ ผลของเหตุการณ์ เป็นต้น

ทั้งนี้โดยนำเอาทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C มาปรับใช้คู่กับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งหมายถึง ขั้นตอน หรือวิธีการที่นักประวัติศาสตร์หรือผู้ศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ใช้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และเรียบเรียงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์จากหลักฐานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและชัดเจนมากที่สุดโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตั้งประเด็นที่จะศึกษา นับว่าเป็นขั้นตอนแรกของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่นักประวัติศาสตร์ หรือผู้สนใจทางประวัติศาสตร์มีความสนใจอยากรู้ เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ตอนใดตอนหนึ่ง โดยตั้งประเด็นคำถามว่า ศึกษาเรื่องอะไรในช่วงเวลาใด ทำไมจึงต้องศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 สืบค้นและรวบรวมข้อมูล ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ คือ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สามารถสอบสวนเข้าไปให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นได้ ประกอบด้วยหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ คำบอกเล่าของผู้เห็นเหตุการณ์ และหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ศิลาจารึก จดหมายเหตุ บันทึกและเอกสารต่างๆ ในการสะสม และรวบรวมข้อมูล ต่าง ๆ เหล่านี้ นักประวัติศาสตร์จำเป็นต้องใช้วิจารณญาณของตนสำรวจ เนื่องจากข้อมูลแต่ละประเภทเป็นผลิตผลที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นโดยมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นต้องค้นหาต้นตอหรือสาเหตุของข้อมูลอย่างลึกซึ้งเท่าที่จะทำได้ เพื่อป้องกันมิให้ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ถูกบิดเบือน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์และตีความข้อมูลทางประวัติศาสตร์ โดยการนำข้อมูลที่ได้สืบค้นรวบรวมคัดเลือก และประเมินไว้แล้วนำมาพิจารณาในรายละเอียดทุกด้านซึ่งนักประวัติศาสตร์ต้องใช้เหตุผลเป็นแนวทางในการตีความเพื่อนำไปสู่การค้นพบข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 4 การคัดเลือกและประเมินข้อมูล นักประวัติศาสตร์จะต้องนำข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้มาคัดเลือก และประเมินเพื่อค้นหาความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ต้องการทราบ

ขั้นตอนที่ 5 การเรียบเรียงรายงานข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับอันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ และการตีความข้อมูล หรืออธิบายข้อสงสัย เพื่อนำเสนอข้อมูลในลักษณะที่เป็นการตอบ ตลอดจนจนความรู้ ความคิดใหม่ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบการรายงานอย่างมีเหตุผล

จากความสำคัญข้างต้นที่กล่าวมา โรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) จึงได้กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อเกิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล

ดุยเดช รัชกาลที่ 9 เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เกิดความรักและความภาคภูมิใจในชาติไทย รวมถึงท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเอง สำหรับการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้กำหนดให้มีการสอดแทรกสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ถิ่นฐานบ้านเรา จำนวน 9 ชั่วโมง โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านวิธีการทางประวัติศาสตร์ และทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C

2. จุดประสงค์และเป้าหมายของผลงาน/นวัตกรรมการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

2.1 จุดประสงค์

- (1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C
- (2) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริงโดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม
- (3) เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกและนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าเผยแพร่ในวงกว้างทั้งภายในสถานศึกษาและชุมชนภายนอก

2.2 เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 30 คน ได้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C
- (2) นักเรียนทุกกลุ่มมีผลงานที่ผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้าจำนวน 1 เรื่อง

เชิงคุณภาพ

- (3) นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการทางประวัติศาสตร์ สามารถศึกษาข้อมูลและเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้

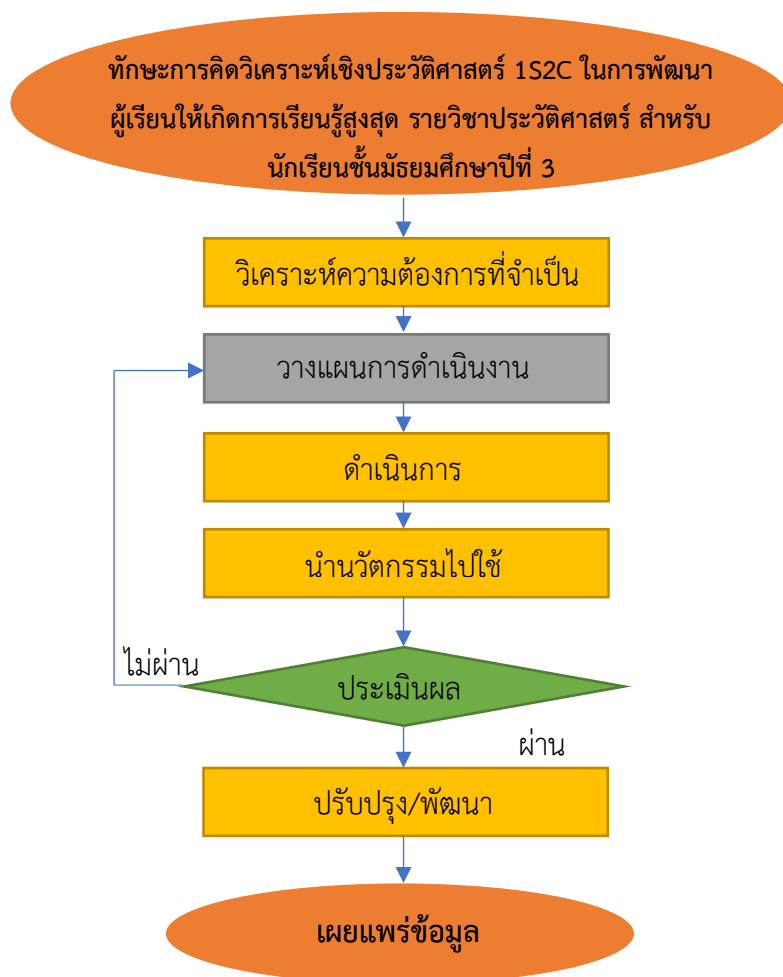
3. กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การออกแบบนวัตกรรม

จากเจตนารมณ์ของคณะจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ในส่วนของการกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น จึงได้กำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระบรมราชินีนาถในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกถึง

ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เกิดความรักและความภาคภูมิใจในชาติไทยรวมถึงท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเอง

ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงดำเนินการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผู้เรียนโดยใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายตามหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรอบรู้ ก้าวทันโลกและการเปลี่ยนแปลง มีคุณธรรมและจริยธรรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา การจัดการเรียนการสอน Active Learning โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยมีกระบวนการในการพัฒนานวัตกรรม โดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ดังแสดงในแผนภาพ ดังนี้

จากกระบวนการพัฒนานวัตกรรมข้างต้นมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการที่จำเป็น ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียน ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร

2. วางแผนการดำเนินงานและดำเนินการ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้อย่างชัดเจน ซึ่งในแผนการจัดการเรียนรู้นอกจากจะกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดแล้ว จะกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย โดยระบุเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลพร้อมเครื่องมือการวัดและประเมินผล และกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลพร้อมเครื่องมือการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน

3. จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อ/นวัตกรรมอย่างหลากหลายประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมตามตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

4. ประเมินผล ข้าพเจ้ามีการวัดและประเมินผลในรายวิชาประวัติศาสตร์ คือ การประเมินการปฏิบัติ และการประเมินสภาพจริง โดยการผ่านการทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน โดยการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการดังกล่าว ต้องวัดและประเมินได้ครอบคลุม ครบถ้วนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) การประเมินความรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ เป็นการให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งความรู้ในเนื้อหาสาระนี้สามารถประเมินได้จากแบบฝึกหัด และชิ้นงานกลุ่ม

ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นการประเมินการแสดงออกของผู้เรียนทั้งหมดตลอดจนการทำงานร่วมกันและคุณลักษณะต่างๆ ซึ่งสามารถประเมินด้วยวิธีการสังเกตพฤติกรรมในห้องเรียน

ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) การประเมินการใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ผ่านขั้นตอนในการศึกษาเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน

5. นำผลที่ได้ไปปรับปรุง / พัฒนา เพื่อให้นวัตกรรมที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสม และเกิดประโยชน์โดยตรงต่อผู้เรียนมากที่สุด

6. นำผลงานการจัดการเรียนการสอนไปเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ คือ Facebook, เว็บไซต์โรงเรียนวัดท่าไทร (ดิตถานุเคราะห์)

3.2 การดำเนินงานตามกิจกรรม

ขั้นเตรียมการ

(1) ผู้สอนศึกษาเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียน ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตร ศึกษาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และทักษะในศตวรรษที่ 21 ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ เพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(2) ผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้

(3) ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสำรวจแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในชุมชนรอบโรงเรียน และในพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ เพื่อนำไปสู่การทำกิจกรรมในชั้นเรียน

ขั้นตอนการ

การพัฒนาผลงานและนวัตกรรม จากการจัดการเรียนรู้ Active Learning โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ทั้งนี้โดยนำเอาทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C มาปรับใช้คู่กับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งหมายถึง ขั้นตอน หรือวิธีการที่นักประวัติศาสตร์หรือผู้ศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ใช้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และเรียบเรียงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์จากหลักฐานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและชัดเจนมากที่สุดโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์

การใช้กระบวนการ Active Learning

ผู้สอนได้ใช้กระบวนการ Active Learning ในการจัดการเรียนรู้ คือ ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันคิด วางแผนการศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองภายในกลุ่ม ฝึกการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และยอมรับการตัดสินใจของเสียงส่วนใหญ่ มีการเปลี่ยนเรียนรู้ในห้องเรียนตลอดเวลา ทั้งที่ครูทำหน้าที่เป็นผู้นำในการสนทนาร่วมกับนักเรียน และการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันออกมานำเสนอข้อมูลในทุกขั้นตอนของการดำเนินการตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน โรงเรียน และชุมชน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ออกมานำเสนอผลงาน และร่วมกันประเมินผลงานอย่างสร้างสรรค์

การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

ผู้สอนได้ใช้กระบวนการของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้เลือกหัวเรื่องที่สนใจศึกษา และดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอน โดยมีครูทำหน้าที่คอยให้คำปรึกษา แนะนำตลอดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนได้สอดแทรกทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในการดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ

ทักษะ S = Sourcing คือกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทต่างๆ ในขั้นตอนที่ 2 ของวิธีการทางประวัติศาสตร์

ทักษะ C = Corroboration คือกระบวนการในการประเมินคุณค่าของเนื้อหา เมื่อได้ข้อมูลมาจากชั้นที่ 2 ในวิธีการทางประวัติศาสตร์ ได้ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการประเมินค่า การแยกแยะข้อมูลประเภทความจริง ข้อเท็จจริง

ทักษะ C = Contextualizing คือกระบวนการเปรียบเทียบเนื้อหาและข้อมูลที่ได้จากหลักฐานประเภทต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงและความจริงของหลักฐานชนิดนั้นๆ โดยสอดแทรกอยู่ในขั้นตอนที่ 3 ของวิธีการทางประวัติศาสตร์

3.3 ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน

ขั้นตอนในการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด พบว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในกิจกรรมมากขึ้น เช่น การค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง การทำงานร่วมกันเป็นทีม การสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการแสดงผลงานที่สร้างความภูมิใจให้กับผู้เรียนโดยเฉพาะในขั้นสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาในการร่วมกันสรุปความรู้ของกลุ่มออกมาเป็นแผนผังความรู้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะช่วยกันคิด และออกแบบผังความรู้ของกลุ่มตนเองกันอย่างเต็มที่ ซึ่งจากกิจกรรมตรงนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนต่างช่วยกัน ซึ่งต่างไปจากการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ตามปกติ ที่เป็นการเรียนการสอนโดยเน้นการบอก การอธิบาย และการซักถาม เนื้อหาในการเรียนของผู้สอน โดยมิได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ฝึกกระบวนการศึกษาค้นคว้า กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองอันเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.4 การใช้ทรัพยากร

การสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด ได้เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติการทดลองด้วยตนเอง มีการใช้กระบวนการทางสติปัญญา และมีส่วนร่วมในการเรียนทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมพร้อมทั้งเน้นกระบวนการกลุ่ม ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยจากแหล่งการเรียนรู้ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่หลากหลายและเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่อยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้การสืบค้นข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้สร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ นั้นมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ จึงมีการใช้ทรัพยากรในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ผู้เรียนและผู้สอนระดมความคิด เพื่อระบุแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสนใจ
- (2) กระบวนการสืบค้นข้อมูลและเขียนสรุปองค์ความรู้ มีการใช้ทรัพยากร เช่น กระดาษ A4 กระดาษฟลิบชาร์จ ปากกาเคมี เพื่อใช้ในการจดบันทึกข้อมูล
- (3) การลงพื้นที่สืบค้นข้อมูล ได้รับการอำนวยความสะดวกจากท่านผู้อำนวยการ และผู้ปกครองของผู้เรียนซึ่งเป็นคนในท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกได้

(4) การนำผลงานและนวัตกรรมที่ได้ดำเนินการศึกษา ลงในกระดาชาร์ท นำเสนอผลการศึกษแก่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. ผลการดำเนินการ/ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ผลที่เกิดตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

(1) ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C สามารถเปรียบเทียบข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเรียบเรียงเป็นชิ้นงานได้

(2) ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริงโดยการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความร่วมมือจากกลุ่ม มีผลงานอันเกิดจากการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มได้ร้อยละ 100

(3) ผู้เรียนกล้าแสดงออกและนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ค้นคว้าเผยแพร่แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ได้ โดยใช้รูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายน่าสนใจ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีผลการประเมินระดับความพึงพอใจระดับ ดีมาก

4.2 ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของงาน

ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 30 คน ได้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ในรายวิชาประวัติศาสตร์ จำนวน 9 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 นักเรียนทุกกลุ่มมีผลงานที่ผ่านกระบวนการศึกษาค้นคว้าจำนวน 1 เรื่อง รวมทั้งสิ้นจำนวน 5 เรื่อง คือ

- แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์วัดเขาพระนิม
- แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์วัดถ้ำคูหา
- บุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ของโรงเรียนวัดท่าไทร หลวงพ่อชม คุณาราโม
- เครื่องมือเครื่องใช้ในสมัยโบราณ เตาเรือด่าน
- สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ วัดไทร

นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการทางประวัติศาสตร์ สามารถศึกษาข้อมูลและเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลาย ทั้งการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต หนังสือ ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้รู้ บุคคลในชุมชนโดยรอบ

ผลที่เกิดขึ้นกับครู

ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน ได้เห็นศักยภาพในการทำงานร่วมกันของนักเรียนแต่ละกลุ่ม รวมถึงได้ผลการศึกษาค้นคว้าที่สามารถนำไปต่อยอดในการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป

ผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียน

ผลการประเมินผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ดีขึ้น เนื่องจากผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงจากการลงมือปฏิบัติ

ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชน

ชุมชนและสังคมตระถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ และบุคคลสำคัญทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นตนเอง ร่วมกันอนุรักษ์ สานต่อ และปลูกฝังลูกหลานให้รักและหวงแหนในบ้านเกิดของตนเอง

4.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อให้เยาวชนเกิดความรัก ความภาคภูมิใจ และหวงแหนบ้านเกิดของตนเอง ผลที่เกิดขึ้นในห้องเรียนคือ

- (1) ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ที่มีโอกาสได้เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- (2) ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ ใฝ่เรียนจากการได้ลงมือปฏิบัติ
- (3) ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นของตนเอง
- (4) ผู้เรียนเกิดความรัก และความภาคภูมิใจในท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเอง

ซึ่งผลจากการจัดการเรียนรู้ข้างต้นได้สอดคล้องกับการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารและการเปลี่ยนแปลง ด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สารสนเทศ การสื่อสารไร้พรมแดน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา ผลกระทบจาก ยุคโลกาภิวัตน์นี้ส่งผลให้ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและเป็นผู้แสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลา

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน Active learning โดยใช้ทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รัดกุม ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน

5.2 ผู้สอนและผู้เรียนกล้าที่จะก้าวข้ามขีดจำกัดของตนเอง กล้าคิด กล้าลงมือทำ หวังผลเพื่อพัฒนาตนเอง ให้เต็มศักยภาพ เรียนรู้ร่วมกัน

5.3 ผู้เรียนได้นำความรู้เรื่องวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการเชื่อมโยง และบูรณาการองค์ความรู้ในการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น

5.4 ผู้บริหารและคณะครูให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ

5.5 บุคลากรท้องถิ่นถ่ายทอดความรู้ ให้ข้อมูลกับผู้เรียนในเรื่องราวที่สอดคล้องกับเนื้อหาในการเรียน

5.6 การประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมร่วมกันผ่านการเผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี

6. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C โดยนำเอาทักษะทางประวัติศาสตร์ 1S2C มาปรับใช้กับวิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และเรียบเรียงเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์จากหลักฐานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและชัดเจนมากที่สุด ส่งผลให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสามารถศึกษา รวบรวมข้อมูล และเรียบเรียงความรู้ออกมาเป็นชิ้นงาน จนสามารถนำเสนอ เผยแพร่ความรู้ที่ได้สู่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ภายในโรงเรียนได้

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ

7.1 เผยแพร่ผ่านการจัดกิจกรรมนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าให้กับนักเรียนในโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 175 คน โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษา และจัดกิจกรรมสร้างความสนุกสนานให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

7.2 เผยแพร่ผ่านหน้าเว็บไซต์ของโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์)

7.3 เผยแพร่ผ่านหน้า Facebook ห้องเรียนครูสังคม

7.4 ส่งผลงานเข้าประกวดในระดับเขตพื้นที่

8. การขยายผลต่อยอดสู่ความยั่งยืน

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ 1S2C ได้ขยายผลเพื่อต่อยอดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ผ่านกิจกรรม PLC กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อขยายผลการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นต่างๆ ภายในโรงเรียน

9. ข้อเสนอแนะในการนำผลงาน/นวัตกรรมไปใช้

ผู้เรียนขาดประสบการณ์และทักษะในการค้นคว้า เลือกใช้และรวบรวมข้อมูล การจัดทำผลงาน ผู้สอนจำเป็นต้องดูแล ให้คำแนะนำในลักษณะของผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และผู้ให้คำแนะนำ (Coach) อย่างใกล้ชิด พร้อมช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

ภาคผนวก

ภาพผนวก 1

เอกสารประกอบการพิจารณาประเด็นที่ 3 กระบวนการผลิตผลงานหรือขั้นตอนการดำเนินงาน

แผนการสอน รายวิชาประวัติศาสตร์ ส 23102 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องถิ่นฐานบ้านเรา

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส 23102
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องถิ่นฐานบ้านเรา เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องถิ่นฐานทางประวัติศาสตร์ เวลาสอน 1 ชั่วโมง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้สอน นางรัตติยา อธิวัฒน์ โรงเรียนวัดท่าไทร(ตาดานะราษฎร์)

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด
 มาตรฐานการเรียนรู้
 ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์วิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ
 ตัวชี้วัด

2. สาระสำคัญ
 การศึกษาประวัติศาสตร์คืออาศัยหลักฐานในการค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล หลักฐานแต่ละชิ้นมีความน่าเชื่อถือแตกต่างกัน จึงต้องมีการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของหลักฐานชิ้นนั้น ๆ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้
 3.1 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ในเรื่องการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 3.2 เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

4. สาระการเรียนรู้
 การประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 - ความหมายและการจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 - ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 - การประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์

5. ทักษะ / กระบวนการ
 5.1 การเขียนสรุปความ (จากเรื่องที่ศึกษา)
 5.2 การคิดวิเคราะห์
 5.3 การสังเคราะห์ข้อมูล

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 6.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
 6.2 รักความเป็นไทย

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 7.1 ความสามารถในการคิด
 7.2 ความสามารถในการสื่อสาร

8. หลักฐานการเรียนรู้
 ใบกิจกรรมที่ 1 เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

9. กิจกรรมการเรียนรู้
 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนักโบราณคดีได้ขุดพบโบราณวัตถุได้ฐานเจดีย์เก่า นักเรียนคิดว่าสิ่งที่มีนักโบราณคดีขุดพบนั้นเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด
 นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ตัวอย่างคำตอบที่ได้ เช่น
 - ได้ เพราะโบราณวัตถุอาจเป็นสิ่งมีอายุในสมัยก่อนมาในและเป็นสิ่งยังคงเหลือไว้และจับต้องได้
 2. ครูอธิบายความหมายและประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 3. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างสิ่งที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยในแต่ละแถวช่วยกันคิดแฉวง 1 ตัวอย่าง พร้อมอธิบายว่าหลักฐานดังกล่าวจัดอยู่ในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ประเภทใด ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงให้นักเรียนตอบพร้อมยกตัวอย่างเสริมเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
 4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แจกใบกิจกรรมที่ 1 ให้แต่ละกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรม
 5. คัดแนบคู่มือก่อนนำเสนอ และร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมที่ 1 ร่วมกับครู ครูช่วยอธิบายสรุปความเพิ่มเติม

10. วัดและประเมินผล

ประเด็นการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือในการวัดและประเมินผล
ด้านความรู้	ใบกิจกรรมที่ 1	แบบประเมินชิ้นงานกลุ่ม
ด้านทักษะ	การสังเกตพฤติกรรมการวิเคราะห์หลักฐาน	แบบสังเกตพฤติกรรม
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	การอภิปราย การนำเสนอชิ้นงาน	แบบสังเกตพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส 23102
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องถิ่นฐานบ้านเรา เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เวลาสอน 1 ชั่วโมง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้สอน นางรัตติยา อธิวัฒน์ โรงเรียนวัดท่าไทร(ตาดานะราษฎร์)

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด
 มาตรฐานการเรียนรู้
 ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์วิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ
 ตัวชี้วัด

2. สาระสำคัญ
 การศึกษาประวัติศาสตร์จะต้องมีการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของหลักฐานที่ได้มาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็ความจริงมากที่สุด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้
 3.1 เพื่อให้นักเรียนอธิบายวิธีการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้
 3.2 เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้

4. สาระการเรียนรู้
 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 - การแยกแยะความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น
 - การแยกแยะระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริง

5. ทักษะ / กระบวนการ
 5.1 การเขียนสรุปความ (จากเรื่องที่ศึกษา)
 5.2 การคิดวิเคราะห์
 5.3 การสังเคราะห์ข้อมูล

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 6.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
 6.2 รักความเป็นไทย

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
 7.1 ความสามารถในการคิด
 7.2 ความสามารถในการสื่อสาร

8. หลักฐานการเรียนรู้
 ใบกิจกรรมที่ 2 เรื่อง การแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์

9. กิจกรรมการเรียนรู้
 1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนิยามของ "ความจริง" กับ "ข้อเท็จจริง" โดยตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบ ตัวอย่างเช่น
 - ความจริงคืออะไร
 - ข้อเท็จจริงคืออะไร
 - ความจริงกับข้อเท็จจริงต่างกันอย่างไร
 - ความคิดเห็นของผู้เขียน ในทางประวัติศาสตร์ ถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็ความจริงหรือข้อเท็จจริง
 2. ครูอธิบายเรื่องการแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ประเภท หลักฐานที่เป็นความจริง และข้อเท็จจริง
 3. ครูนำตัวอย่างบันทึกเหตุการณ์ที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาอ่านให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ในประเด็นต่อไปนี้
 - ข้อความส่วนใดเป็ความจริง
 - ข้อความส่วนใดเป็ข้อเท็จจริง
 ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อชี้ประเด็นให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เป็นความจริงและข้อเท็จจริง
 4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยให้กลุ่มเดิม แจกใบกิจกรรมที่ 2 ให้แต่ละกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรม
 5. คัดแนบคู่มือก่อนนำเสนอ และร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมที่ 2 ร่วมกับครู ครูช่วยอธิบายสรุปความเพิ่มเติม

10. วัตถุประสงค์

ประเด็นการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือในการวัดและประเมินผล
ด้านความรู้	ใบกิจกรรมที่ 2	แบบประเมินชิ้นงานกลุ่ม
ด้านทักษะ	การสังเกตพฤติกรรมการวิเคราะห์หลักฐาน	แบบสังเกตพฤติกรรม
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	การอภิปราย การนำเสนอชิ้นงาน	แบบสังเกตพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส 23102
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องถิ่นฐานบ้านเรา เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เวลาสอน 1 ชั่วโมง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้สอน นางรัตติยา อธิระเม่าพันธ์ โรงเรียนวัดท่าไทร(เดิณานุเคราะห์)

- มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด
 มาตรฐานการเรียนรู้
 ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์วิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ
 ตัวชี้วัด
 -
- สาระสำคัญ
 การตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ คือ การทำความเข้าใจว่าหลักฐานทางประวัติศาสตร์ให้ข้อมูลอะไร และข้อมูลนั้นมีความหมายอย่างไร
- จุดประสงค์การเรียนรู้
 3.1 เพื่อให้ นักเรียนบอกข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ โดยใช้วิธีการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างถูกต้อง
 3.2 เพื่อให้ นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้
- สาระการเรียนรู้
 การตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 - ความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 - ตัวอย่างการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- ทักษะ / กระบวนการ
 5.1 การเชื่อมโยงความ (จากเรื่องสู่ศึกษา)
 5.2 การคิดวิเคราะห์
 5.3 การสืบเสาะหาค้นคว้าข้อมูล

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- รักความเป็นไทย

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการสื่อสาร

8. หลักฐานการเรียนรู้

ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์

9. กิจกรรมการเรียนรู้

- ครูยกตัวอย่างข้อความทางประวัติศาสตร์ให้นักเรียนดู แล้วร่วมกับสนทนากับนักเรียนในประเด็นต่อไป
 - ข้อความข้างต้นนักเรียนสามารถอ่านแล้วเข้าใจเรื่องราวได้หรือไม่
 - มีข้อความใดบ้างที่นักเรียนไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวได้ เพราะเหตุใด
- ครูอธิบายเรื่องการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์โดยเชื่อมโยงกับเรื่องราวที่ยกมา
- ครูนำตัวอย่างบันทึกเหตุการณ์ที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และสรุปใจความของหลักฐานที่ครูนำมาให้ดู
- ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้กลุ่มเดิม แจกใบกิจกรรมที่ 3 ให้แต่ละกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันตอบคำถามในใบกิจกรรม
- ตัวแทนกลุ่มออกนำเสนอ และร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมที่ 3 ร่วมกับครู ครูช่วยอธิบายสรุปความเพิ่มเติม

10. วัตถุประสงค์

ประเด็นการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือในการวัดและประเมินผล
ด้านความรู้	ใบกิจกรรมที่ 3	แบบประเมินชิ้นงานกลุ่ม
ด้านทักษะ	การสังเกตพฤติกรรมการวิเคราะห์หลักฐาน	แบบสังเกตพฤติกรรม
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	การอภิปราย การนำเสนอชิ้นงาน	แบบสังเกตพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส 23102
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องถิ่นฐานบ้านเรา เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องวิธีการทางประวัติศาสตร์ เวลาสอน 1 ชั่วโมง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้สอน นางรัตติยา อธิระเม่าพันธ์ โรงเรียนวัดท่าไทร(เดิณานุเคราะห์)

- มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด
 มาตรฐานการเรียนรู้
 ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์วิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ
 ตัวชี้วัด
 -
- สาระสำคัญ
 วิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ ขั้นตอน หรือวิธีการที่มีประวัติศาสตร์หรือผู้ศึกษาทาง ด้านประวัติศาสตร์ใช้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และเรียบเรียงเหตุการณ์ต่างๆทางประวัติศาสตร์จากหลักฐานต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและชัดเจนมากที่สุด
- จุดประสงค์การเรียนรู้
 3.1 เพื่อให้ นักเรียนอธิบายวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้
- สาระการเรียนรู้
 วิธีการทางประวัติศาสตร์
 - ความหมายของวิธีการทางประวัติศาสตร์
 - ลำดับขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์
- ทักษะ / กระบวนการ
 5.1 การเชื่อมโยงความ (จากเรื่องสู่ศึกษา)
 5.2 การคิดวิเคราะห์
 5.3 การสืบเสาะหาค้นคว้าข้อมูล

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 รัชชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 6.2 รักความเป็นไทย

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 7.1 ความสามารถในการคิด
- 7.2 ความสามารถในการสื่อสาร

8. หลักฐานการเรียนรู้

ใบกิจกรรมที่ 4 เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์

9. กิจกรรมการเรียนรู้

จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Big 5 Learning

1. (Learning to Question) ครูนำภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ แล้วให้นักเรียนร่วมกันตั้งคำถามจากสิ่งที่เห็น โดยนักเรียนอาจจะตั้งคำถามว่า
 - ใครเป็นคนสร้าง
 - ใช้อะไรไม่ได้บ้าง
 - สร้างขึ้นในสมัยใด
 - มีขั้นตอน กระบวนการสร้างอย่างไร
 ครูอธิบายเชื่อมโยงกับกระบวนการขั้นตอนการศึกษาข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ถึงความหมาย ความสำคัญของการศึกษาทางประวัติศาสตร์
2. (Learning to Search) ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้กลุ่มเดิม โดยให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาเรื่อง "วิธีการทางประวัติศาสตร์" จากหนังสือเรียน
3. (Learning to Construct) ครูสนทนากับนักเรียนจากสิ่งที่นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ใบประเด็นต่อไปนี้
 - ลำดับขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์
 - ใบขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ นักเรียนสามารถเก็บข้อมูลได้จากหลักฐานประเภทใดบ้าง เพื่อเชื่อมโยงไปยังเนื้อหาที่เรียนมาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1
 - การศึกษาค้นคว้าลำดับขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญอย่างไร
4. (Learning to Communicate) ครูแจกใบกิจกรรมที่ 4 ให้แต่ละกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาในรูปแบบแผนผังความคิด
5. (Learning to Serve) ตัวแทนกลุ่มออกนำเสนอ และร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมที่ 4 ร่วมกันครูครูช่วยอธิบายสรุปความเพิ่มเติม

10. วัตถุประสงค์ประเมินผล

ประเด็นการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือในการวัดและประเมินผล
ด้านความรู้	ใบกิจกรรมที่ 4	แบบประเมินชิ้นงานกลุ่ม
ด้านทักษะ	การสังเกตพฤติกรรมการวิเคราะห์หลักฐาน	แบบสังเกตพฤติกรรม
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	การอภิปราย การนำเสนอชิ้นงาน	แบบสังเกตพฤติกรรม

ภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ "กลองโลหะที่ กุศลสำริด"

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส 23102
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องถิ่นฐานบ้านเรา เวลาเรียน 9 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องประวัติศาสตร์เมืองท่าทอง เวลาสอน 5 ชั่วโมง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้สอน นางรัตติยา อธิระพันธ์ โรงเรียนวิฑูรย์ประชาสรรค์

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญและคุณค่าของประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์วิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.3/1 วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.3/2 ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่ตนสนใจ

2. สาระสำคัญ

เมืองท่าทองเมืองโบราณเก่าแก่ที่มีหลักฐานการเป็นชุมชนมาก่อนประวัติศาสตร์ เป็นที่อยู่ของชนพื้นเมืองเผ่าเขมรและมลายูที่สร้างถิ่นฐานอาศัยในลุ่มแม่น้ำหลวงและริมฝั่งทะเลรอบอ่าวบ้านดอน เมืองท่าทองมีการรวมรวมสมัยกับเมืองไชยา เมืองรังษะ เมืองท่าขนอน และเมืองเทพปหิน อันเป็นต้นบรรพบุรุษของชุมชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 เพื่อให้นักเรียนยกประวัติความเป็นมาของเมืองท่าทองได้
- 3.2 เพื่อให้นักเรียนศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามลำดับขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้
- 3.3 เพื่อให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลในประเด็นที่นักเรียนสนใจศึกษาในท้องถิ่นและนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ IS2C

4. สาระการเรียนรู้

ประวัติศาสตร์เมืองท่าทอง

- ประวัติความเป็นมาของเมืองท่าทอง

5. ทักษะ / กระบวนการ

- 5.1 ทักษะกระบวนการตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
 - ขั้นที่ 1 การกำหนดหัวเรื่องที่จะศึกษา
 - ขั้นที่ 2 การรวบรวมหลักฐาน
 - ขั้นที่ 3 การประเมินคุณค่าของหลักฐาน
 - ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการตีความหลักฐาน
 - ขั้นที่ 5 การเรียบเรียงหรือการนำเสนอ
- 5.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ IS2C
 - S = Sourcing
 - C = Corroboration
 - C = Contextualizing

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 รัชชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 6.2 รักความเป็นไทย

7. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 7.1 ความสามารถในการคิด
- 7.2 ความสามารถในการสื่อสาร

8. หลักฐานการเรียนรู้

- 8.1 ใบกิจกรรมที่ 5 เรื่อง และร่อง ทองรอย ประวัติศาสตร์เมืองท่าทอง
- 8.2 รายงานผลการศึกษาค้นคว้าแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองท่าทอง
- 8.3 ทัศนียภาพอันสวยงามของศึกษาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองท่าทอง
- 8.4 หนังสือเล่มเล็กนำเสนอข้อมูลประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเมืองท่าทอง

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 เรียนรู้ประวัติศาสตร์เมืองท่าทองและการกำหนดหัวเรื่อง

1. ครูเปิดเพลง "ประเพณีเมืองสุราษฎร์ธานี" ให้นักเรียนฟัง แล้วร่วมกันสนทนากับนักเรียน
 - เมืองท่าทองมีการสันนิษฐานว่าเกิดขึ้นในยุคสมัยใด
 - เมืองท่าทองมีการสันนิษฐานว่ามาจากเมืองใด
 - เมืองท่าทองมีที่ตั้งเมืองอยู่ที่ใด และหลังจากนั้นมีการเคลื่อนย้ายที่ตั้งเมืองกี่ครั้ง ย้ายไปที่ใดบ้าง เพราะเหตุใด เป็นต้น

2. ครูอธิบายเพิ่มเติมประวัติความเป็นมาของเมืองท่าทางจากอดีตถึงปัจจุบัน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของเมืองท่าทางกับภาคเกษตรในปัจจุบัน

3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้กลุ่มเดิม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นกำหนดหัวข้อที่จะศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น กลุ่มละ 1 เรื่อง

4. ครูให้นักเรียนแต่ละบ้านเสนอหัวข้อที่จะศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น และร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

- ความน่าสนใจ ความเหมาะสมของหัวข้อที่กำหนด
- ความง่ายในการเก็บข้อมูล

5. ครูแจกใบกิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินการศึกษาข้อมูลแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ตามลำดับขั้นตอนวิธีการหาประวัติศาสตร์ โดยครูทำหน้าที่คอยให้คำปรึกษา และนำนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาจแบ่งหน้าที่ในการไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น

- ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ประเภทกลุ่มหลักฐานชั้นรอง เช่น ห้องสมุดโรงเรียน ห้องคอมพิวเตอร์
- ศึกษาข้อมูลจากผู้รู้ เช่น การสัมภาษณ์คนเฒ่าคนแก่ในหมู่บ้าน พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน หรือศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด
- ศึกษาข้อมูลจากสถานที่จริง เช่น การไปถ่ายรูปรูป ถิ่นอาศัย วิถีชีวิต เก็บภาพโบราณสถาน โบราณวัตถุ

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแนวทางการรวบรวมข้อมูลของกลุ่ม โดยมีครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน ช่วยแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

8. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ตามที่ได้วางแผนไว้ในชั่วโมงที่แล้ว แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมานำเสนอในชั่วโมงถัดไป

ชั่วโมงที่ 3 การประเมินคุณค่าของหลักฐาน / การวิเคราะห์ สืบเสาะหา และจัดหมวดหมู่ข้อมูล

9. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม นำเสนอข้อมูลที่ได้ออกการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมายให้เพื่อน ในกลุ่มทราบ

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเรื่องความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ การแยกแยะประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ จากที่เคยได้เรียนมาแล้วในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

11. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินคุณค่าของหลักฐานที่ได้จากการไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานประเภทต่างๆ ในประเด็นต่อไปนี้

- เป็นหลักฐานชั้นต้นหรือชั้นรอง
- เป็นของแท้หรือของปลอม, เป็นความจริงหรือข้อเท็จจริง
- มีความเที่ยงตรง ถูกต้องหรือไม่
- กรณีของหลักฐานชั้นรองประเภทงานเขียน ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ มีคำชมเชยหรือไม่มี

โดยครูทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษาให้กับนักเรียนในการประเมินคุณค่าของหลักฐานที่นักเรียนได้มา โดยสอดแทรกทักษะทางประวัติศาสตร์ 152C ในเรื่องกระบวนการประเมินคุณค่าและการเรียบเรียงเนื้อหาและข้อมูลที่ได้จากหลักฐานประเภทต่างๆ

12. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ผ่านการประเมินคุณค่าของหลักฐานมาแล้ว มาออกประเภทจัดหมวดหมู่ของข้อมูล โดยครูทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษาให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยครูอาจตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนหาคำตอบ เช่น

- ข้อมูลที่ได้มาตรงกับหัวข้อที่จะศึกษาหรือไม่
- ข้อมูลจากหลักฐานชั้นรองประเภทหนังสือ มีการอ้างแหล่งที่มาของข้อมูลถูกต้องหรือไม่

ชั่วโมงที่ 4 การเรียบเรียงข้อมูล

13. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งสมาชิกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- กลุ่มที่ 1 ทำหน้าที่คัดต่อวีดิโอแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ได้จัดทำมา
- กลุ่มที่ 2 ทำหน้าที่เขียนรายงานผลการศึกษาค้นคว้าแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จากนั้นครูให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มแยกย้ายกันไปทำงาน โดยกลุ่มที่ 1 ไปคัดต่อวีดิโอที่ห้องคอมพิวเตอร์ และกลุ่มที่ 2 เรียบเรียงผลการศึกษาค้นคว้าแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ห้องเรียน

14. ครูกำหนดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามหัวข้อที่กำหนดในชั่วโมงถัดไป

ชั่วโมงที่ 5 การนำเสนอข้อมูล

15. ครูแจกแบบประเมินการนำเสนอผลงาน ให้ทุกคน โดยกำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการออกมานำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของสมาชิกกลุ่มอื่น

16. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นโดยกำหนด

17. ครูสนทนากับนักเรียนถึงประเด็นปัญหาการดำเนินงาน และความภาคภูมิใจในความสำเร็จจากการดำเนินงานการศึกษาค้นคว้าแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ในประเด็นต่อไปนี้

- นักเรียนแต่ละกลุ่มเจอปัญหาได้บ้างในการดำเนินงาน
- นักเรียนทำงานเสร็จจนภูมิใจนักเรียนมีความภาคภูมิใจในงานของตนเองหรือไม่

- นักเรียนออกมานำเสนอ เผยผลงานของตนเองให้เพื่อนนักเรียนในโรงเรียนทราบเพื่อให้เพื่อนนักเรียนในโรงเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นบ้านเกิดของตนเองหรือไม่

ครูอธิบายเชื่อมโยงการเผยแพร่ผลงานของนักเรียนโดยการนำความรู้ที่ได้รับจากทุกคนไปจัดทำหนังสือเล่มเล็ก

18. ครูนักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน โดยไม่ใช้สมาชิกในกลุ่มเดิม และกำหนดให้แต่ละกลุ่มนำอุปกรณ์ทำหนังสือเล่มเล็กในชั่วโมงถัดไป

ชั่วโมงที่ 6-9 การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก (นอกเวลาเรียน ใช้คาบเรียนกิจกรรม)

19. ครูกำหนดหัวข้อในการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก “แกะร่อง ทองรอย ประวัติศาสตร์เมืองท่าของ” โดยกำหนดให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้มาจากทั้ง 4 กลุ่ม มานำเสนอในหนังสือเล่มเล็ก

20. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ขนาดกระดาษ A4 หนึ่งเรื่อง ซึ่งจัดทำในแบบร้อยแก้ว หรือร้อยกรอง มีภาพประกอบ โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษา

ชั่วโมงที่ 10 การนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูล (นอกเวลาเรียน)

21. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกันออกมานำเสนอ โดยใช้วิธีความรู้ วิดีโอ และหนังสือเล่มเล็ก โดยมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เข้าร่วมรับฟังการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ด้วย

22. ครูกล่าวชื่นชมนักเรียน และตั้งคำถามนักเรียน “สิ่งนี้นักเรียนได้รับจากการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น” โดยให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น

23. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

10. ข้อเสนอแนะผล

ประเด็นการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือในการวัดและประเมินผล
ด้านความรู้	- ใบกิจกรรมที่ 5 - รายงานผลการศึกษาค้นคว้าแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น - วีดิโอ นำเสนอข้อมูลการศึกษาแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น - หนังสือเล่มเล็ก	แบบประเมินชิ้นงานกลุ่ม
ด้านทักษะ	การสังเกตพฤติกรรมการวิเคราะห์หลักฐาน	แบบสังเกตพฤติกรรม
ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	การอภิปราย การนำเสนอชิ้นงาน	แบบสังเกตพฤติกรรม

ชุดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

ชุดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
 วิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส 23102
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ครูรัตติยา อีระเผ่าพันธ์
 ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

โรงเรียนวัดท่าไทร(ติดถนนนครราชสีมา)
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

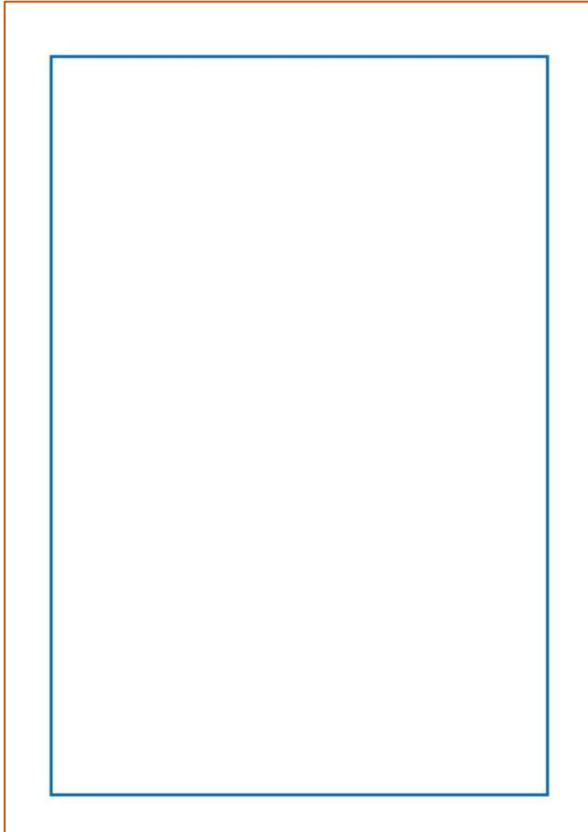
กิจกรรมที่ 1

เรื่อง : หลักฐานทางประวัติศาสตร์
 ตัวชี้วัด : ส 4.1 ม.3/1 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถศึกษาประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
 ส 4.1 ม.3/2 ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่สนใจ

คะแนน : 10 คะแนน
 คำชี้แจง : สมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเรื่องหลักฐานทางประวัติศาสตร์ มีความหมาย ความสำคัญ ประเภท และความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์แต่ละประเภท แล้วร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ นำเสนอในรูปแบบแผนผังความคิด

สมาชิกในกลุ่ม :

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____
- 9) _____
- 10) _____

กิจกรรมที่ 2

เรื่อง : การแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์

ตัวชี้วัด : ส 4.1 ม.3/1 วิเคราะห์หรือรวบรวมข้อมูลในคำพิพาทประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส 4.1 ม.3/2 ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่สนใจ

คะแนน : 10 คะแนน

คำชี้แจง :

สมาชิกในกลุ่มแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเรื่องการแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ระหว่างหลักฐานที่เป็นข้อเท็จจริง กับความจริง แล้วร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ พร้อมตอบคำถามลงใน ใบกิจกรรม

สมาชิกในกลุ่ม :

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____
- 8) _____
- 9) _____
- 10) _____

ตอนที่ 1 : สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสรุปองค์ความรู้เรื่องการแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในหัวข้อต่อไปนี้

ประเด็นร่วมศิวศิวระห์	หลักฐานประเภทข้อเท็จจริง	หลักฐานประเภทความจริง
1. คำนิยาม
2. ข้อแตกต่าง **เป็นข้อสังเกตที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะประเภทของหลักฐานได้อย่างรวดเร็ว
3. คุณค่า **ความน่าเชื่อถือของหลักฐานในการนำมาศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์

ตอนที่ 2 : สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์แต่ละข้อ แล้วร่วมกันแยกแยะว่าข้อมูลใดเป็นความจริง ข้อมูลใดเป็นข้อเท็จจริง

ข้อที่ 1 :

พระนางจามเทวีเป็นปฐมกษัตริย์แห่งอาณาจักรหริภุญชัย ในตำนานจามเทวีวงศ์ได้บันทึกเรื่องราวไว้ว่า เมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 13 มีพระญาติองค์หนึ่งได้ส่งสาสน์มาถวายกษัตริย์ยะโว้ เพื่อเชิญเชิญพระราชาชื่อ จามเทวี ซึ่งเป็นผู้มีความสามารถขึ้นปกครองอาณาจักรหริภุญชัย เมื่อพระนางจามเทวีขึ้นปกครองเมืองแล้ว ทรงโปรดให้วางระเบียบการปกครองและแผนผังพระพุทธรักษา โดยโปรดให้สร้างอารามวิมลहरันและวัดกุฎ หรือ วัดจามเทวีในปัจจุบัน ส่งผลให้อาณาจักรมีความสงบร่มเย็นสืบต่อมา...

ความจริง คือ

.....

.....

ข้อเท็จจริง คือ

.....

.....

ข้อที่ 2 :

สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี พระมหากษัตริย์ไทยเพื่อพระองค์เดียวในสมัยกรุงธนบุรี ในช่วงปลายรัชสมัยพระองค์ทรงเสวยพระสติ หรือสติฟั่นเฟือน จึงทรงถูกจับและสำเร็จโทษโดยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชกษัตริย์ศึก (ทองด้วง) อันเป็นการสิ้นสุดสมัยธนบุรี พร้อมกับการเริ่มต้นของราชวงศ์จักรี และสมัยรัตนโกสินทร์

ความจริง คือ

.....

.....

ข้อเท็จจริง คือ

.....

.....

ภาพผนวก 2

เอกสารประกอบการพิจารณาประเด็นที่ 5 ปัจจัยความสำเร็จ

ภาพการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์

ภาพผนวก 3

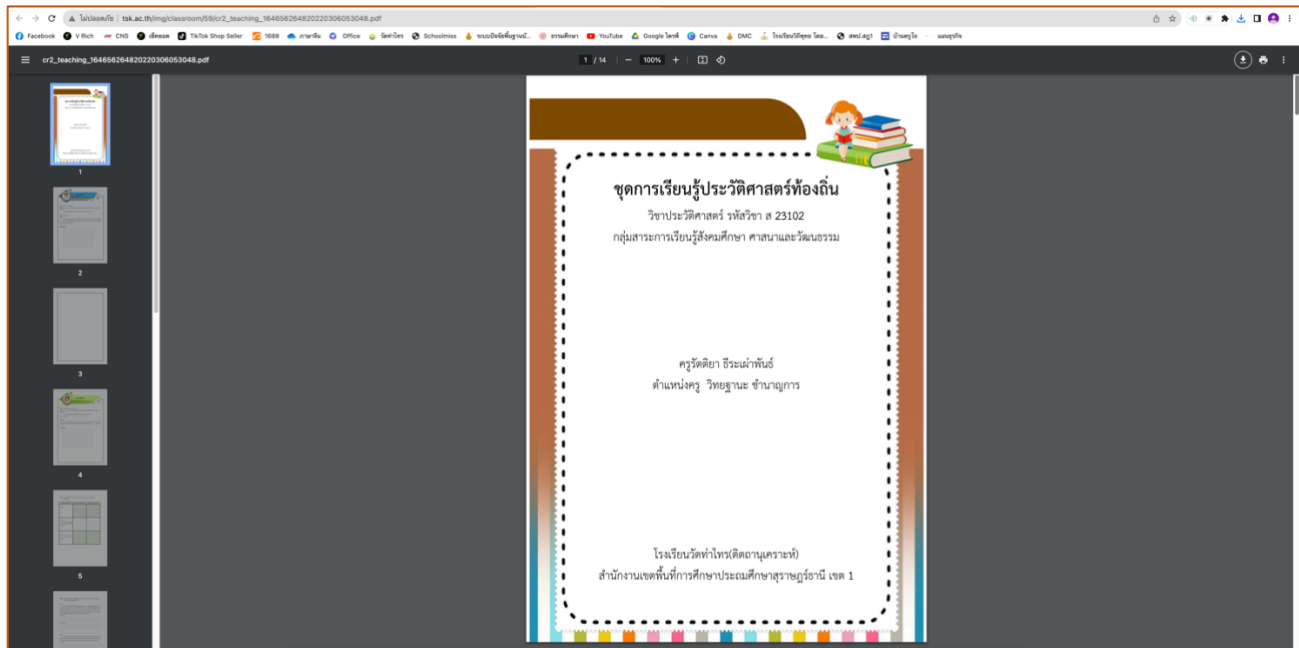
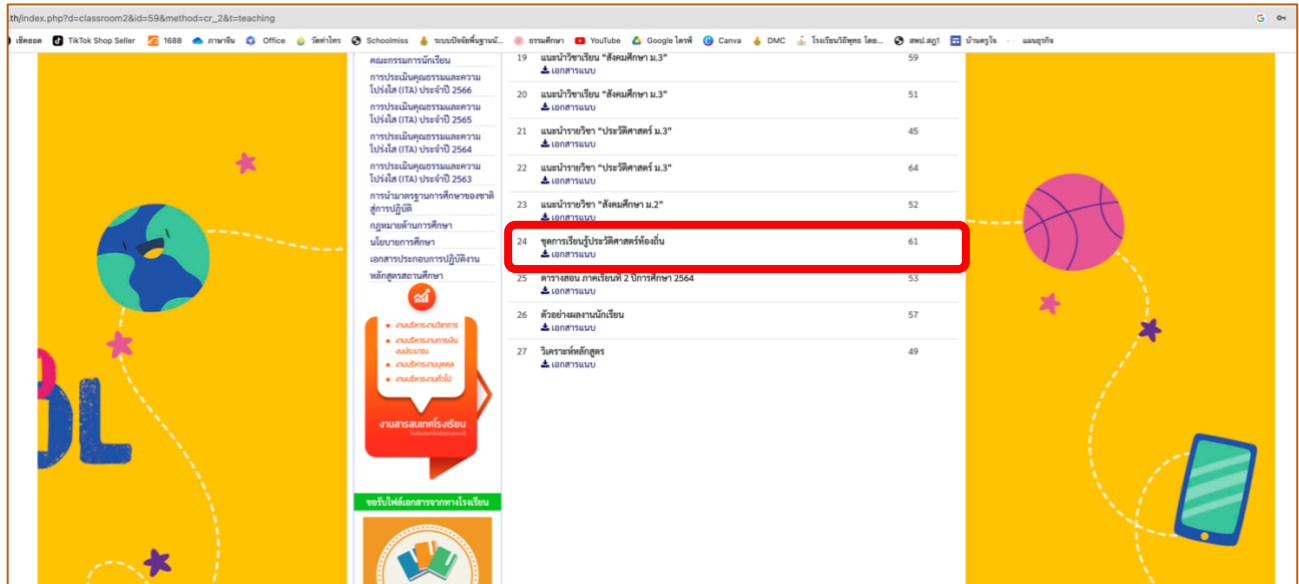
เอกสารประกอบการพิจารณาประเด็นที่ 7 การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ

การจัดกิจกรรมนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าภายในโรงเรียน

เผยแพร่ผ่านการจัดกิจกรรมนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าให้กับนักเรียนในโรงเรียนวัดท่าไทร(ดิตถานุเคราะห์) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 175 คน โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษา และจัดกิจกรรมสร้างความสนุกสนานให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

เผยแพร่ผลงานผ่าน Classroom หน้าเว็บไซต์โรงเรียน www.tsk.ac.th

เผยแพร่ผลงานผ่าน Facebook ห้องเรียนครูสังคม

เผยแพร่ผลงานโดยส่งผลงานเข้าประกวดระดับเขตพื้นที่ สพป.สุราษฎร์ธานี เขต 1

ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
เรื่อง ประกาศผลการคัดเลือกวิทยากรจัดการเรียนรู้ Active Learning ผู้สมรรถนะผู้เรียน

ตามหนังสือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑ ที่ ศอ ๐๔๑๖๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๕ แจ้งการประกวดนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ Active Learning ผู้สมรรถนะผู้เรียน ตามโครงการพัฒนาสมรรถนะวิทยากรจัดการเรียนรู้ Active Learning แบบ Fundamental AL Training นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการคัดเลือกวิทยากรจัดการเรียนรู้ Active Learning ผู้สมรรถนะผู้เรียน เสร็จสิ้นแล้ว จึงขอประกาศผลการคัดเลือกดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	โรงเรียน	ระดับ คุณภาพ
๑	นางวราวุฒิ สิงห์ผล	โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง	ดีเยี่ยม
๒	นางสาวสุวิมล นวลกุล	โรงเรียนวัดศิวิ่ง	ดีเยี่ยม
๓	นายธงชัย เพ็ญงาน	โรงเรียนบ้านคลองยาง	ดีเยี่ยม
๔	นางรัตติยา ธีระเผ่าพันธ์	โรงเรียนวัดท่าไทร (ดัดถาญเคราะห์)	ดี
๕	นายธนกร จำรัสภูสิต	โรงเรียนบ้านแหลมพยอม	ดี
๖	นางจรรยาพร วรศักดิ์	โรงเรียนบ้านไม้สอง	ดี
๗	นางสาวนงลักษณ์ ทองสีสัน	โรงเรียนวัดท่าไทร (ดัดถาญเคราะห์)	ดี
๘	นางเบญจวรรณ พลายแก้ว	โรงเรียนบ้านท่าบ่อราษฎร์รัฐศึกษา	ดี
๙	นายพงษ์ร เมืองมูลิก	โรงเรียนบ้านไม้สอง	ดี
๑๐	นางสาวอรารัตน์ อินทปิ่น	โรงเรียนวัดสมหวัง	ดี
๑๑	นายธีรวิทย์ ไร่ทอง	โรงเรียนวัดสมหวัง	ดี
๑๒	นางอุภากรวรรณ บุญเชื้อ	โรงเรียนวัดสมหวัง	ดี
๑๓	ว่าที่ ร.ต.หญิงมัลลิกา ชุมทอง	โรงเรียนวัดสมหวัง	ดี
๑๔	นางสุนิสา แยมมยาสุจิต	โรงเรียนวัดสมหวัง	ดี
๑๕	นางสาววิภาวดี คงพิง	โรงเรียนบ้านแหลมพยอม	ดี
๑๖	นางสาวพัชรีรินทร์ มุขเพชรแก้ว	โรงเรียนวัดเขมาแก้ว	ดี
๑๗	นายภาณุวิชญ์ คุรุชยามาศ	โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์	ดี

/นางสาวสุวิมล...

นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ Active Learning
ผู้สมรรถนะผู้เรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕
โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์ ๑S๒C
รายวิชาประวัติศาสตร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นางรัตติยา ธีระเผ่าพันธ์
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนวัดท่าไทร(ดัดถาญเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑
กระทรวงศึกษาธิการ

